

NEJVYŠŠÍ SOUD

ODDĚLENÍ STYKU S VEŘEJNOSTÍ

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší soud jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“ nebo „SvInf“), rozhodl o žádosti E. Z., trvale bytem XY, s doručující adresou XY@seznam.cz (dále jen „žadatelka“), ze dne 31. 1. 2020, sp. zn. Zin 24/2020,

takto:

Podle § 15 odst. 1 v souladu § 2 odst. 4 a § 3 odst. 3 informačního zákona se žádost sp. zn. Zin 24/2020 částečně **odmítá** v bodu 2 žádosti ve znění: „*zda bylo (popřípadě zda je) vaším soudem vedeno nějaké řízení dle zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže*“, neboť se jedná o požadavek na vytvoření nové informace (odborné rešerše).

Odůvodnění:

Povinný subjekt obdržel dne 31. 1. 2020 žádost o poskytnutí informace, evidovanou pod sp. zn. Zin 24/2020, v následujícím znění: „*Ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím Vás žádám o zpřístupnění následujících informací:*

1. *Vaším soudem bylo vydáno rozhodnutí pod spisovou značkou 32 Cdo 1664/2008 ze dne 14.11.2008 (žalobce: GTS NOVERA, a.s. se sídlem v Praze 3, Přemyslovská 2845/43, IČ 61058904 a žalovaný: Telefonica O2 Czech Republic, a.s. se sídlem v Praze 4 - Michli, Za Brumlovkou 266/2, IČ 60193336).*

Prosím o sdělení, zda v této věci před vaším soudem probíhala další řízení, respektive, zda bylo ve věci podáno ještě další dovolání k Nejvyššímu soudu. A pokud ano, pak také prosím o zaslání všech rozhodnutí v této věci, které máte k dispozici.

2. *Prosím o sdělení, zda bylo (popřípadě zda je) vaším soudem vedeno nějaké řízení dle zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže (zákon číslo 262/2017 Sb.).*

Informace žádám poskytnout v písemné formě (nejlépe ve formátu Word) a zaslat na e-mailovou adresu (XY@seznam.cz). Za jejich poskytnutí předem děkuji.“

K výroku rozhodnutí:

Podle § 15 odst. 1 informačního zákona „*pokud povinný subjekt žádosti, byť jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, případně o odmítnutí části žádosti*“.

Podle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny. Podle čl. 17 odst. 5 Listiny jsou státní orgány a orgány územní samosprávy povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon. Zákonem, který provádí uvedené ustanovení čl. 17 odst. 5 Listiny, je právě informační zákon. Podle § 1 informačního zákona tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje pravidla pro poskytování informací a dále upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím. Podle § 2 odst. 4 informačního zákona se „*povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*“

Povinný subjekt konstatuje, že účelem této výluky je určitá míra ochrany povinných subjektů před nutností vytvářet nové informace jen pro účely zpracování odpovědi na žádost (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2012, č. j. 4 As 37/2011-93, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 8 As 9/2013-30). Pokud tedy povinný subjekt obdrží žádost o vytvoření nových informací (zde odborné rešerše) s odkazem na informační zákon, je třeba žádost s odkazem na § 2 odst. 4 téhož zákona odmítnout (tedy vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti). Povinný subjekt dále odkazuje na ustálenou judikaturu, z níž jednoznačně vyplývá, že ustanovení § 2 odst. 4 informačního zákona je třeba vykládat podle jeho účelu, jímž je bránit povinné subjekty před tím, aby se na ně žadatelé v režimu uvedeného zákona obraceli s žádostmi o zaujetí stanoviska v blíže specifikované věci, provedení právního výkladu, vytvoření či obstarání nové informace ve smyslu informačního zákona (blíže srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č.j. 3 As 55/2014-33).

Jak si nejspíš žadatelka sama uvědomuje, nežádá ve své podstatě o „informaci“ ve smyslu informačního zákona, kterou § 3 odst. 3 informačního zákona definuje jako **„jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči...“** Viz následující komentářový závěr: *„Ustanovení § 2 odst. 4 informačního zákona je úzce spjato s definicí informace v § 3 odst. 3 informačního zákona, tj. že jde o obsah zaznamenaný na nějakém nosiči, neboli s principem, že povinnost poskytovat informace míří do minulosti, tj. vůči skutečnostem, které již nastaly a trvají (nebo podle názoru žadatele nastat měly či mohly).“* (viz JELÍNKOVÁ, J., TUHÁČEK, M.: *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, 284 s., str. 24*).

Povinný subjekt dodává, že žádnou ucelenou „informaci“ vztahující se k velmi úzce vymezené oblasti rozhodovací činnosti, kterou by mohl žadatelce bez dalšího poskytnout (tj. bez vytváření nové informace analytickou činností právníků povinného subjektu), nedisponuje. Dále je též příhodný následující komentářový závěr: *„Ve všech těchto případech tedy nastává specifická situace, v níž žadatel požaduje určitou informaci, která se sice pojmově vztahuje k působnosti povinného subjektu /.../, avšak v okamžiku podání žádosti neexistuje, resp. neexistuje v žadatelem poptávaném stavu, a žadatel se výslovně nebo implicitně domáhá jejího vytvoření /.../. Požadavek žadatele ve smyslu § 2 odst. 4 tedy z velké části směřuje do budoucnosti a z jistého hlediska se tak dostává mimo režim SvInf, neboť „neexistující informace“ nespĺňuje jeden z pojmových znaků informace, jak je zákon vymezuje v § 3 odst. 3 (informací je jen údaj zaznamenaný, tudíž pro povinný subjekt existující). /.../ Soudní judikatura především dovodila procesní požadavek, podle něhož musí být při aplikaci § 2 odst. 4 žádost o informace odmítnout rozhodnutím, vydaným podle § 15 odst. 1; komentované ustanovení je tedy chápáno jako specifický důvod pro odmítnutí žádosti o informace.*

Důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb. uvádí následující závěr (zvýraznění doplněno): *„Povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. **Naopak režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet** či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá v žádném případě sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, **má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona – zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání – k vypracovávání takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu.**“*

Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=991&ct1=0>

Nejvyšší soud nevede speciální statistiky či seznamy aktuální judikatury k jednotlivým právním odvětvím či institutům, případně seznamy dosud neskončených řízení, jež jsou vedena na základě určitého zákona, navíc, v případě projednávané žádosti vymezených žadatelkou, ve velmi úzce specifikované oblasti rozhodovací činnosti. Nemá bohužel ani možnosti, jak požadované informace získat jednoduše ze své databáze například zadáním příslušného hesla. ISNS eviduje pouze údaje o účastnících konkrétních řízení, z povahy věci tak neeviduje (a ani nemá důvod evidovat) údaje o konkrétním předmětu řízení, kterým by mohl být žadatelkou uváděný zákon o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže (zákon č. 262/2017 Sb.), respektive o konkrétním žalovaném nároku na podkladě tohoto zákona. Údaje o předmětu řízení jsou uváděny pouze v obecné rovině, např. ve formě „*O zaplacení*“.

Informační systém Nejvyššího soudu (dále jen „ISNS“) sleduje a přesně vyhodnocuje jen konkrétně zadané statistické údaje podle parametrů, které jsou do něj předem naprogramovány. Jde především o údaje, jejichž sledování si vyžaduje běžná denní činnost soudu (z povahy věci tak ISNS nemusí automaticky vyhovovat požadavkům externích žadatelů). Zadání parametrů pro jakékoli další sledování, z kterého by měl ISNS generovat nové statistiky, je technicky (resp. programátorsky) velice náročným procesem. Nejde v takovém případě o pouhé mechanické vyhledávání a shromažďování údajů. Naopak se jedná o vysoce specializovanou činnost, představující i jakousi „přidanou hodnotu“ v podobě tvůrčí činnosti pracovníků externí dodavatelské firmy, která by musela nové funkcionality systému ISNS naprogramovat, což lze na straně povinného subjektu hodnotit jako nepřiměřené úsilí.

Povinný subjekt by tak požadovanou informaci mohl zjistit pouze faktickou kontrolou každé jednotlivé věci (respektive spisu v dané věci vedeného) napadené na Nejvyšší soud v rámci vytipovaných agend rejstříku civilních dovolání (Cdo), což by pro povinný subjekt představovalo nepřiměřené úsilí. Tuto práci by bylo nutno svěřit osobě s právním vzděláním, schopné orientovat se v právních textech, která by musela informace vyhledávat, následně třídit a analyzovat tzv. ručně.

Jelikož z žádného právního předpisu nevyplývá pro povinný subjekt povinnost vést informace v podobě, kterou žadatelka specifikovala ve své žádosti, a rovněž v návaznosti na argumentaci uvedenou výše, žádost o poskytnutí informace sp. zn. Zin 24/2020 ze dne 31. 1. 2020 povinný subjekt částečně vyhodnotil jako požadavek na vytvoření nové informace ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 informačního zákona a žádost v této části odmítl.

Nejvyšší soud jakožto povinný subjekt musí podle § 20 odst. 4 písm. a) informačního zákona rovněž postupovat v souladu s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, tedy dbát o to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Vzhledem k tomu, že povinný subjekt již opakovaně (resp. vždy) v obdobných případech žádostí o odborné rešerše v databázích rozhodnutí vydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti, nebyl ani v tomto případě důvod se od takové praxe vyřizování požadavků podle informačního zákona odchýlit.

Ve snaze přispět žadatelce alespoň radou, upozorňuje povinný subjekt na možnosti vyhledávání všech anonymizovaných rozhodnutí na civilním úseku Nejvyššího soudu v období přibližně od druhého pololetí roku 2000 podle klíčových slov ve veřejné databázi rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu na jeho webových stránkách www.nsoud.cz, respektive v rámci rozšířeného formuláře z odkazu

http://www.nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/WebSpreadSearch

Žadatelka si tak požadovanou rešerši může provést sama, a to např. zadáním příslušných klíčových slov (je rovněž možné zadat konkrétní právní předpis). Doporučuje se k tomu použít připojenou podrobnou a srozumitelnou Náповědu. Vzhledem k obsahu žádosti by se tak např. mohlo jednat o některé z následujících hesel: „*Náhrada škody*“ či „*Nekalá soutěž*“. Po zadání dotazu "262/2017 Sb." (včetně uvozovek) do pole „*Text rozhodnutí:*“ v rámci rozšířeného formuláře, systém nalezne **rozhodnutí sp. zn. 23 Cdo 833/2019**. Rozhodnutí jsou takto zveřejňována obvykle ve lhůtě 60 dnů po takzvaném „odškrtnutí“ věci v ISNS, tedy dva měsíce poté, co Nejvyšší soud odeslal své rozhodnutí, včetně odůvodnění a celého procesního spisu, k soudu (zpravidla) první instance s tím, aby tento prvoinstanční soud řádně rozhodnutí dovolacího soudu doručil všem účastníkům (stranám) řízení. Pokud prvoinstanční soud následně zašle také k Nejvyššímu soudu kopie potvrzení o doručení rozhodnutí (doručenek), které prokazují doručení rozhodnutí všem účastníkům řízení, pak je možné takové rozhodnutí na webových stránkách zpřístupnit veřejnosti i dříve. Povinný subjekt tedy konstatuje, že pro zpracování příslušné odborné rešerše má žadatelka prostřednictvím veřejné databáze rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu na webových stránkách www.nsoud.cz veškeré potřebné podklady i nástroje.

Zcela na závěr povinný subjekt vysvětluje, že rozhodnutí o odmítnutí žádosti nezasílá na žadatelkou uvedenou elektronickou e-mailovou adresu, neboť podle § 19 odst. 3 zákona č. 500/2004, správní řád, může správní orgán doručovat na elektronickou adresu účastníka řízení, pokud to nevyklučuje zákon nebo povaha věci. Podle § 72 odst. 1 správního řádu musí povinný subjekt doručit rozhodnutí do vlastních rukou, což v případě doručení na žadatelkou udanou elektronickou adresu není zajištěno, neboť žádost neobsahuje uznávaný elektronický podpis ve smyslu zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce. Uvedená elektronická adresa je zpravidla vyhovující v případě poskytnutí informace, kdy informační zákon klade na povinný subjekt v doručovací fázi méně formálních povinností, avšak nemůže bez jistých pochybností obstát při postupu, který vychází z § 15 informačního zákona, neboť povinný subjekt odesláním písemného vyhotovení rozhodnutí na „běžnou elektronickou adresu“ není schopen hodnověrně prokázat okamžik doručení. Po správní úvaze tak dospěl povinný subjekt k názoru, že žadatelkou udanou elektronickou adresu nemůže pro nesoulad s § 19 odst. 3 správního řádu akceptovat.

Poučení: Proti rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti o poskytnutí informace lze podle § 16 odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podat odvolání, které se podává u povinného subjektu do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí.

Poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) informačního zákona

Povinný subjekt požadované informace, s výjimkou informací, které odmítl poskytnout na základě výše uvedeného výroku, poskytuje formou následujícího sdělení.

K bodu 1. žádosti povinný subjekt sděluje, že po zrušení a vrácení věci rozhodnutím Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 1664/2008 nebylo ve věci podáno další dovolání.

Vzhledem k tomu, že další (následující) požadovaná informace v rámci předmětné žádosti sp. zn. Zin 24/2020 (zaslání rozhodnutí vydaných v navazujícím dovolacím řízení) je podmíněna kladnou odpovědí na otázku týkající se existence samotného dalšího dovolacího řízení u Nejvyššího soudu, pak povinný subjekt taková rozhodnutí z povahy věci poskytnout nemohl.

Poučení: Pokud se způsobem vyřízení žádosti v části, kde jsou poskytovány informace, žadatelka nesouhlasí, může podle § 16a odst. 1 informačního zákona podat stížnost do 30 dnů od doručení této informace. Stížnost se podává přímo k povinnému subjektu, který informaci poskytl.

V Brně dne 17. 2. 2020

Mgr. Václav Vlček
poradce pro otázky zákona č. 106/1999 Sb.
pověřený vyřizováním žádostí podle informačního zákona